

रथारोक्षणम् 96, 3. वृत्तसेवनम् ÇĀK. Ch. 9, 2. रथावतारोत्तमम् VIKR. 10, 8. प्रङ्गारभावम् MĀKĀH. 91, 14. विषादम् ÇĀK. 33, 10. ध्यानम् PRAB. 59, 3. कर्षम् 64, 3. DHŪRTAS. 72, 5. 75, 11. 83, 16. 95, 10. नवनगवनलेखाश्याममध्याभिराभिः स्फटिककटकभूमिर्नारयण्येष शैलः । शक्तिपरिकरभाजो भास्मैरङ्गरगैरधिगतधवलम्रः प्रूलपाणोरभिष्याम् ॥ ÇĀK. 4, 65. नाटित n. das Darstellen durch Gebärden u. s. w.: भीति° ÇĀK. 73, 4, v. l. für नाटितक. Das n von नट geht niemals in ण über nach Vop. 8, 43; nach dem DHŪTUP. bei WEST. findet darüber Zweifel Statt.

— उट्ट caus. viell. Jmd (gen.) einen bösen Streich spielen (हिंसायाम्): वृषलस्योन्नायति P. 2, 3, 56, Sch.

नट UNĀDIS. 4, 104. 1) m. a) Schauspieler AK. 2, 10, 12. TRIK. 1, 1, 124. 3, 3, 100. H. 329. MED. t. 19. HĀR. 153. नटा वैतालिकास्तत्र नर्तकाः सूत-मामगाः MBH. 1, 6940. HARIV. 8575. BHARTṚ. 3, 51. 57. VARĀH. BṚH. S. 10, 10. 15, 9. नृत्यति KATHAS. 2, 35. BHĀG. P. 1, 8, 19. 15, 35. 17, 5. 3, 21, 41. 8, 3, 6. 11, 4. 18, 12. नटनर्तकैः MBH. 1, 6972. 2, 1253. 3, 17365 (sg.). 13, 2094. R. 1, 12, 7. 2, 67, 12. SĀMĀJAK. 42. VARĀH. BṚH. S. 16, 20. 42 (43), 26. PĀNĀT. 43, 3. नटनर्तनगन्धर्वैः MBH. 7, 2199. नटनर्तकगन्धर्वाः BHĀG. P. 1, 11, 21. नटनायगायकाः 7, 8, 50. f. नटी Schauspielerin gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41. TRIK. 1, 1, 125. ÇĀK. 3, 9. PRAB. 3, 4. DHŪRTAS. 68, 7. SĀH. D. 61, 1. नट्यश्च ननुत्सर्गः BHĀG. P. 8, 8, 12. Nach M. 10, 22. 12, 45 sind Schauspieler Söhne gefallener Krieger und im höchsten Grade verachtet; vgl. COLEBR. Misc. Ess. II, 184. fg. Vgl. नाटक, नाय. Wir ziehen es vor नट unmittelbar auf नर्त् zurückzuführen, da नट erst später in Gebrauch gekommen zu sein scheint. — b) N. eines Baumes, Calosanthus indica (vgl. कुटन्त्र) AK. 2, 4, 2, 37. Jonesia Asoca (अशोक) TRIK. 2, 4, 18. 3, 3, 100. MED. — R. 5, 74, 4. — c) eine Rohrrart (किष्कुपर्वन्; vgl. नड) ĠAṬADH. im ÇKDr. — नट m. n. SIDDH. K. 249, a, 3. — d) nach HANŪMANT im ÇKDr. = दीपकरागस्य रागिणी (als masc. !); nach dem NĀDAPURĀNA ebend. = श्रीरागस्य पुत्रः; vgl. नटनारायण und नटी e. — e) N. pr. eines Mannes, der mit seinem Bruder Bhaṭa einen Vihāra erbaute, BURN. Intr. 378. WASSILJEV 41. Bei SCHIEFNER, Lebensb. 290 (60) heissen die Nāgarāga — Nāṭa und Bhaṭa; nach AÇOKĀVAD. 3 sind sie अष्टमुत्तौ. — 2) f. श्री N. einer Staude, Caesalpinia Banduella WILS. — 3) f. ई a) Schauspielerin; s. u. नट a. — b) Hure ÇABDAR. im ÇKDr. — c) eine best. wohlriechende Pflanze, = नली AK. 2, 4, 4, 17. MED. — d) = नली rothes Rauschgelb. — e) N. einer Rāgiṇī WILS.

नटक (von नट) m. Schauspieler; von नट unterschieden im RUDRAJĀMALAT. COLEBR. Misc. Ess. II, 185. नमेलक n. die Schauspielergesellschaft, Titel eines Lustspiels SĀH. D. 46, 5. 76, 7. 200, 13.

नटगति (नट + गति) f. ein best. Metrum, 4 Mal ~~~~~ — — COLEBR. Misc. II, 161 (IX, 19).

नटचर्या (नट + च°) f. das Treiben —, das Spiel eines Schauspielers BHĀG. P. 1, 3, 37.

नटता (von नट) f. das Amt eines Schauspielers HARIV. 8692.

नटन n. das Tanzen, Tanz AK. 1, 1, 3, 10. H. 280. PĀNĀT. III, 237. — Aus नर्तन entstanden.

नटनारायण (नट + नार°) m. N. eines Rāga: कृन्मन्मते मेघरागस्य तृतीयपुत्रः । भरतमते दीपकरागस्य तृतीयपुत्रः । सेमेश्वरमते कलनाथमते च

IV. Theil.

षड्गामाणां शेषरागः (der letzte) ॥ ÇKDr.

नटपत्रिका (नट + पत्र) f. Solanum Melongena WILS.

नटपर्ण (नट + पर्ण) n. Haut WILS. — Woher diese Bezeichnung?

नटभटिकविकार m. der Tempel (विकार) des Naṭa (vgl. u. नट 1, e) und Bhaṭa, N. eines Tempels auf dem Berge Urumuṇḍa AÇOKĀV. 3. ÇĪRAS (Gipfel!) WASSILJEV 41. नटभटिका BURN. Intr. 378.

नटभूषण (नट + भू°) n. Auripigment (die Schminke der Schauspieler) RATNAM. im ÇKDr.

नटमण्डन (नट + मण°) n. Auripigment H. 1039. — Vgl. das vorherg. Wort.

नटरङ्ग (नट + रङ्ग) m. Schauspielerbühne, bildlicher Ausdruck für Trugding VJUTP. 77.

नटवटु (नट + वटु) m. ein junger Schauspieler UÇĀVAL. zu UNĀDIS. 1, 9.

नटसंज्ञक (नट + संज्ञा) m. Auripigment TRIK. 2, 9, 35. — Vgl. नटभूषण, नटमण्डन.

नटसूत्र (नट + सूत्र) n. Regeln —, Anweisung für Schauspieler P. 4, 3, 110.

नटान्तिका f. Verlegenheit, Scham HĀR. 153. नटान्तिका TRIK. 1, 1, 128. — Die erstere Form scheint die richtigere zu sein, da den Schauspielern (नट) den Garas machend (अन्तिक) eine zutreffende Bezeichnung der Verlegenheit ist.

नटेश्वर m. angeblich ein Bein. Çiva's ÇKDr. und WILS. nach H. 198; aber mit मकापरादेवनटेश्वरा: sind मकादेव, मकानट und मकेश्वर gemeint.

नटपट्टग्राम (नट + पट्ट + ग्राम) m. N. pr. eines Dorfes Verz. d. Oxf. H. 120, b, 26.

नट्या (von नट) f. eine Gesellschaft von Schauspielern gaṇa पाशादि zu P. 4, 2, 49. Fehlt in einer Hdschr.; AK. kennt nicht नट्या, wohl aber नड्या.

नड, नाडयति fallen Vop. in DHŪTUP. 32, 12. — Vgl. नट.

नडै, नडै m. n. (das n. nicht zu belegen) AK. 3, 6, 4, 33. 1) Schilf, Schilfrohr AK. 2, 4, 5, 28. 2, 1, 9. H. 1193. नड्या इव सरसो निरतिष्ठन् RV. 8, 1, 33. AV. 4, 19, 1. यथा नडै क्षिपुर्न स्त्रियो भिन्दत्यर्षना 6, 138, 5. 137, 2. 12, 2, 1. 19. 50. 54. ÇAT. Ba. 1, 1, 4, 19. KĀTH. 25, 7. TAITT. ĀR. 6, 7, 10. — 2) N. pr. eines Fürsten mit dem patron. Naishidha ÇAT. Ba. 2, 3, 2, 1. 2. Nach dem Comm. gleich Nala Naishadha. — 3) N. pr. eines Nāga VJUTP. 86. — Vgl. नल.

नडक (von नड) Rohr des Knochens KĀTH. ÇA. 6, 7, 6. 7.

नडक्रीय (von नड) adj. mit Schilfrohr besetzt P. 4, 2, 91. H. 954.

नडप्राय (नड + प्राय) adj. mit Schilfrohr reich besetzt AK. 2, 1, 9. H. 954.

नडभक्त (नड + भक्त) n. eine schilffreie Gegend gaṇa टेषुकार्यादि zu P. 4, 2, 54. Oder ist etwa नट Schauspieler für नड zu lesen?

नडमय (von नड) adj. f. ई aus Schilf bestehend KAUÇ. 71.

नडमीन (नड + मीन) m. ein best. Fisch, = नलमीन COLEBR. u. LOIS. zu AK. 1, 2, 2, 18.

नडवन (नड + वन) n. 1) Rohrdickicht VJUTP. 104. — 2) N. pr. einer Localität RĀGĀ-TAR. 3, 11.

नडसै (von नड) wohl adj. mit Schilfrohr besetzt gaṇa तृणादि zu P. 4, 2, 80.